

УДК 628.974

ЕКОТРЕНД У СФЕРІ СВІТЛОДИЗАЙНУ

ОВЧАРЕК Володимир, ОЛЕЙНИКОВА Ірина, ЗАЙКА Назар,
ЦИБУЛЯ Мілана, ВОЛИНЕЦЬ Тетяна
Київський національний університет технологій і дизайну, Київ, Україна
milana.ts@ukr.net

Дослідження сучасного екотренду при створенні дизайну оселі. Надано екологічні рішення дизайну освітлення з метою раціоналізації використання природних ресурсів.

Ключові слова: екодизайн, екостиль, екологічне освітлення, світлове забруднення.

ВСТУП

Екологічний дизайн – це напрямок, який приділяє ключову увагу охороні навколишнього середовища, тобто мінімізує негативний вплив на довкілля при створенні.

Зокрема, приділяється увага раціональному споживанню ресурсів протягом життєвого циклу продукту, якості, безпеці матеріалів та їх походженню, вплив його використання на довкілля та можливість вторинного застосування.

Ця тема актуальна тому, що з розвитком технологій, які людство використовує у власних цілях та заради комфорту, зростає негативний вплив на довкілля та загострюються екологічні проблеми. Виробляючи продукцію та споживаючи природні ресурси, людство виснажує їх.

Перед людством стоїть мета трансформувати мислення і звички, тому дизайнери та новатори розробляють та створюють дизайн виробів, для привертання уваги до тренду «Еко», що ставить за мету раціональне використання природних ресурсів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Обґрунтування важливості розвитку направлення «Еко» на прикладі дизайну освітлювальних приладів. Актуальність завдання пов'язана з втіленням дизайнерських ідей для розв'язання проблеми забруднення довкілля та раціонального використання ресурсів планети.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Прикладами та ідеями з еко дизайну є побудова будівель зі вторсировини, створення інтер'єру із використанням натуральних матеріалів, озеленення дахів, розробка одягу з натуральних матеріалів, встановлення міського парку на місці залізничної колії, використання олівців із насінням рослин, застосування екологічного пакування, що підлягає переробці та повторному використанню, покращення енергоефективності виробів,

влаштування підземного паркінгу, проектування розумного будинку (smart house) тощо.

Безумовно, одну з найбільш важливих ролей в екології відіграє освітлення. Недостатнє, нерівномірне, імпульсне чи надмірне освітлення створює такі проблеми для людського організму як перевтома, втрата концентрації, мігрені, безсоння, загальний стан дискомфорту і проблеми із зором, тому світлодизайн є одним з найважливіших аспектів в житті сучасної людини. Щорічний ріст світлового забруднення в різних країнах Європи складає від 6% до 12% [1].

Кожна людина може зробити внесок в раціональне використання ресурсів, дотримуючись простих рекомендацій. Таких як, - використовувати світло в оселі в разі потреби, чи обирати освітлювальні прилади, які при утилізації спричиняють мінімальні екологічні збитки.

В рамках аналізу еко тренду, рекомендовано впроваджувати та використовувати такі пропозиції [2]:

- Особливу увагу варто приділити денному освітленню. Сонячне освітлення – це поки що найбільш ефективне екологічне освітлення, тому його потрібно використовувати по максимуму.

- Використання більшої кількості вікон в оселі. Це добре забезпечує сонячним світлом та стильно доповнює дизайн інтер'єру (рис. 1).

Рис. 1. Приклад екодизайну в інтер'єрі

- Кількість штучного освітлення має регулюватись та бути нормованим.

- Використання технологій «розумного будинку», які регулюють вмикання/вимикання світла та яскравість штучного освітлення, в залежності від того чи є хтось в кімнаті [3].

- Використання матеріалів з дзеркальними поверхнями, що підсилить загальну освітленість.

- Оздоблення освітлювальних приладів натуральними матеріалами, такими як: дерево, скло, метал, каміння, рослини (рис. 2).

Рис. 2. Інноваційні екологічні лампи з рослиною всередині

ВИСНОВКИ

ЕКО рішення у сучасному дизайні освітлення дозволяє покращити вплив на довкілля та значно привертає увагу оточення. Застосовуючи інноваційні технології та тренди, людство знаходить варіанти розв'язання екологічних проблем.

Приведено рекомендації з покращення дизайну оселі з використанням «ЕКО» рішень на прикладі освітлювальних приладів.

Подібні роботи стимулюють розвиток екостилю, який стає все популярнішим та надзвичайно важливим з кожним роком, та матиме прогрес розвитку в майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чирчик С. В. Світлодизайн: навч. посіб. Київ: Видавничий дім Персонал, 2016. 160 с.
2. Чирчик С. В., Гріффен Л. О. Основи світлотехніки для дизайнерів: навч. посіб. Чернігів, 2012. 112 с.
3. Чирчик С. В. Світлодизайн у контексті сучасної наукової думки: конспект лекцій. Київ, 2018. 29 с.

OVCHAREK V., OLEJNIKOVA I., ZAIIKA N., TSYBULYA M., VOLYNETS T. ECOTREND IN THE FIELD OF LIGHT DESIGN

The research of modern ecotrend in creating home design. Ecological design solutions of home illumination are provided in order to rationalize the natural resource consumption.

Key words: *ecodesign, ecostyle, ecological lighting, light pollution.*